

**Міністерство освіти і науки України
Полтавський державний аграрний університет**

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ НАУКИ

**V Всеукраїнська науково-практична конференція
(6 грудня 2022 р.)**

м. Полтава 2022

*«Актуальні питання сучасної економічної науки»: збірник матеріалів
V Всеукраїнської науково-практичної конференції (6 грудня 2022 р.)*

УДК 33: 167.1

А 43

Рекомендовано до друку вченою Радою факультету обліку та фінансів Полтавського державного аграрного університету (протокол № 5 від 28.11.2022 р.).

Редакційна колегія:

– **Аранчій В. І.**, к. е. н., професор, в. о. ректора Полтавського державного аграрного університету, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування;

– **Дорогань-Писаренко Л. О.**, к. е. н., професор, декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;

– **Зоря О. П.**, д. е. н., професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;

– **Томілін О. О.**, д. е. н., професор, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;

– **Єгорова О. В.**, к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;

– **Остапенко Т. М.**, к. е. н., доцент, доцент кафедри аналітичної економіки та менеджменту Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ;

– **Кубецька О. М.**, к. е. н., доцент, доцент кафедри аналітичної економіки та менеджменту Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ.

Актуальні питання сучасної економічної науки : збірник матеріалів V Всеукр. наук.-практ. конф., 6 грудня 2022 р. Полтава : ПДАУ, 2022. 230 с.

До збірника матеріалів V Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні питання сучасної економічної науки» ввійшли результати міждисциплінарних теоретичних та прикладних досліджень актуальних проблем української економіки.

Матеріали надруковані в авторській редакції. Редакційна колегія може не розділяти поглядів авторів. Відповідальність за зміст матеріалів, точність наведених фактів, цитат, посилань на джерела, достовірність іншої інформації та за додержання норм авторського права несуть автори.

© Колектив авторів

© Полтавський державний аграрний університет

ФІНАНСОВИЙ РИНОК УКРАЇНИ В УМОВАХ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ Коваль П.О.	181
КАСОВІ ОПЕРАЦІЇ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ Колотій В.Ю., Ставицька В.О.....	183
ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВ: СУТНІСТЬ ТА УПРАВЛІННЯ Кубецька О.М.....	186
ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСОБЛИВОСТІ ОПОДАТКУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ВИРОБНИКІВ Остапенко Т.М., Кубецька О.М.	188
ОСОБЛИВОСТІ ВИЗНАННЯ ТА ОПОДАТКУВАННЯ НЕРЕЗИДЕНТІВ Остапенко Т.М., Кубецька О.М.	191
БАНКІВСЬКІ ДЕПОЗИТИ У СКЛАДІ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ БАНКУ ЯК ІНСТРУМЕНТ МОНЕТАРНОЇ ПОЛІТИКИ НБУ Ревака Д. М., Білоцерківець А.П.....	194
УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РИЗИКАМИ ПІДПРИЄМСТВА Садченко Б.М.....	196
ОЦІНКА БАНКІВСЬКИХ РИЗИКІВ Сокол О.В.	199
ДОСТУПНІ КРЕДИТИ ДЛЯ БІЗНЕСУ ЗА ПРОГРАМОЮ 5-7-9%: СУТНІСТЬ ТА УМОВИ ОТРИМАННЯ Ставицька В.О., Колотій В.Ю.....	201
ОЦІНКА РІВНЯ БАНКІВСЬКОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ Чернуш А.С.....	204
ОЦІНКА САНАЦІЙНОЇ СПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА Чумак В.Д., Бражник Л.В.....	207
ОСОБЛИВОСТІ ВИЗНАННЯ ТА ПОДАТКОВИЙ ОБЛІК ВИТРАТ НА СТРАХУВАННЯ Швед К.Ю.....	210
СТРАТЕГІЯ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВА Шевченко В.М.	213

*«Актуальні питання сучасної економічної науки»: збірник матеріалів
V Всеукраїнської науково-практичної конференції (6 грудня 2022 р.)*

ДОСТУПНІ КРЕДИТИ ДЛЯ БІЗНЕСУ ЗА ПРОГРАМОЮ 5-7-9%: СУТНІСТЬ ТА УМОВИ ОТРИМАННЯ

Ставицька В.О., Колотій В.Ю.,

здобувачі вищої освіти ОС Бакалавр

Полтавський державний аграрний університет

Науковий керівник: Тютюнник С. В., к.е.н., доцент

Починаючи з 2019 року, а саме з періоду запровадження жорстоких карантинних обмежень, щоб запобігти поширенню гострої респіраторної хвороби COVID-19, малому бізнесу стало важче втримуватися «на плаву» через принесені такими змінами збитки. Тому багато суб'єктів підприємництва скорочували свою діяльність, або ж були змушені зовсім її припинити.

У зв'язку з такою тенденцією задля мінімізації й подолання негативних наслідків, що стосувалися розвитку малих підприємств України, Урядом від 1 лютого 2020 року була запроваджена державна програма кредитування бізнесу «Доступні кредити 5-7-9%». За цією програмою державою компенсувалася суб'єкту підприємства частина його кредитного навантаження, тобто частина нарахованих відсотків [1]. Кредити можна було узяти для такої мети: на придбання нових та таких, що були у використанні, основних засобів, їх модернізацію; також придбання нежитлової нерухомості і (або) земельних ділянок без права передачі таких у оренду; на реконструкцію та будівництво приміщень (але не офісних); для придбання прав інтелектуальної вартості; і також поповнення обігових коштів, але до 25% від вартості інвестиційного проекту. Максимальна сума кредиту могла сягати 50 млн. грн, а річний дохід підприємства, яке хотіло взяти участь у програмі, не мав перевищувати суми у 20 млн. євро. Партнерами цієї програми стали понад 40 банків.

На початку 2022 року у зв'язку із вторгнення в Україну та введенням воєнного стану нависла загроза над майбутньою посівною кампанією. Тому Урядом України було прийнято рішення щодо внесення змін до програми доступних кредитів. Постановою Кабінету міністрів від 12 березня 2022 року № 274 були запроваджені зміни до Державної програми «Доступні кредити 5-7-9%» [2]. Це розширило можливості для підтримки суб'єктів підприємницької діяльності – сільськогосподарських товаровиробників, насамперед, задля забезпечення фінансування ними посівних робіт.

З березня 2022 року основні зміни: програма була розширена на підприємства з річних доходом до 50 млн. євро; максимально можлива сума кредитування змінилася з 50 млн. грн на 60 млн. грн; з'явилися додаткові цілі кредиту, а саме - інвестиційний кредит на придбання сільськогосподарської техніки та кредит на поповнення обігових коштів для придбання насіння, добрив та паливно-мастильних матеріалів [3]. Для сільськогосподарських виробників була запроваджена процентна ставка у розмірі 0% річних, а сума кредитування складає 6 місяців. Така ставка буде дійсною упродовж дії

*«Актуальні питання сучасної економічної науки»: збірник матеріалів
V Всеукраїнської науково-практичної конференції (6 грудня 2022 р.)*

воєнного стану в Україні та протягом одного місяця після його припинення або скасування.

З актуальними розмірами відсоткових ставок та цілями, на які можуть надаватися кредити за відповідною ставкою можна ознайомитися у табл. 1.

Таблиця 1

**Розміри річних ставок та умови кредитування за Державною програмою
«Доступні кредити 5-7-9%»**

Розмір ставки	Умови кредитування
0,00% річних	З метою забезпечення потреб посівної кампанії; для релокації (переїзду) бізнесу, запобігання та подолання наслідків російської агресії (нульова відсоткова ставка буде актуальною поки діє воєнний стан на території України та протягом одного місяця після його припинення або скасування, після ж – 5,00 % річних); під держгарантії; для нових обігових кредитів; для нових інвестиційних кредитів, що пов'язані виключно з виробництвом лікарських засобів, медичних виробів та (або) медичного обладнання, а також на рефінансування заборгованості за кредитами, наданими на зазначені цілі; для рефінансування існуючої заборгованості за кредитами в банках.
3,00% річних	Для нових кредитів, виданих під 0% після закінчення 90 днів з дня відміни карантину і до завершення терміну кредиту; для кредитів, що видані на рефінансування існуючої заборгованості, – з 1 квітня 2021 року і до завершення терміну кредиту.
5,00% річних	Для бізнесу з річним доходом до 50 млн грн за умови прийняття на роботу щонайменше двох працівників протягом першого кварталу.
7,00% річних	Для бізнесу з річним доходом до 50 млн грн, кожне нове робоче місце – зменшення ставки на 0.5% річних (мін. 5.00 % річних).
9,00% річних	Для бізнесу з річним доходом від 50 млн грн, кожне нове робоче місце – зменшення ставки на 0.5% річних (мін. 5,00 % річних).

Однак, хоч умови програми і є досить зручними та вигідними для суб'єктів підприємницької діяльності, але все ж існують певні моменти, на які варто зважати перед тим, як подавати заявку на участь [4]. А саме:

– Обов'язковою є участь власними коштами:

Визначені розміри власного внеску є такими:

мін. 10% – для діючого бізнесу;

мін. 15% – для новоствореного бізнесу.

– Необхідним є внесення застави (у вигляді нерухомості, автотранспорту, сільськогосподарської техніки чи обладнання, а також має бути надана порука від фізичної особи – власника бізнесу (для юридичних осіб)).

– Додаткові витрати (комісія за видачу кредиту, оцінка предмету застави, страхування предмету застави та ін.).

Загалом, варто відзначити, що ця програма приносить вдалі результати для українського бізнесу та має високий попит. Оскільки, станом на червень 2022 року вже було укладено 390 банківських угод на загальну суму понад

*«Актуальні питання сучасної економічної науки»: збірник матеріалів
V Всеукраїнської науково-практичної конференції (6 грудня 2022 р.)*

127 мільярдів гривень [5]. Отже, Державна програма «Доступні кредити 5-7-9%» має високий потенціал і змогу допомогти великій кількості суб'єктів підприємницької діяльності у скрутний період та розширити можливості бізнесу України.

Список використаних джерел

1. ПриватБанк учасник програми «Доступні кредити 5-7-9%». ПриватБанк: веб-сайт. URL: <https://privatbank.ua/business/5-7-9> (дата звернення: 14.11.2022).

2. Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 24 січня 2020 р. № 28 та від 14 липня 2021 р. № 723: Постанова Кабінету міністрів України № 274 від 12 березня 2022 р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/provnesennya-zmin-do-postanov-kabinetu-ministriv-ukrayini-vid-24-sichnya-2020-r-28-ta-vid-14-lipnya-2021-r-723-274> (дата звернення: 14.11.2022).

3. Зміни до програми «Доступні кредити 5-7-9%»: підтримка посівної кампанії та активація підприємництва. Міністерство фінансів України: веб-сайт. URL: https://mof.gov.ua/uk/news/zmini_do_programi_dostupni_krediti_5-7-9_pidtrimka_posivnoi_kampanii_ta_aktivatsiia_pidpriemnitstva-3374 (дата звернення: 14.11.2022).

4. Доступні кредити 5-7-9 % 2022 – деталі, порядок дій, умови кредитних програм. Finsee: веб-сайт. URL: <https://finsee.com/%D0%B4%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%83%D0%BF%D0%BD%D1%96-%D0%BA%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D1%82%D0%B8-%D0%B4%D0%BB%D1%8F-%D0%B1%D1%96%D0%B7%D0%BD%D0%B5%D1%81%D1%83/> (дата звернення: 14.11.2022).

5. «Доступні кредити 5-7-9%»: бізнес отримав уже понад 127 млрд грн. Мінфін: веб-сайт. URL: <https://minfin.com.ua/ua/2022/06/29/87949947/> (дата звернення: 14.11.2022).